

Je gaat er dus wèl over. Grip op samenwerken voor raadsleden

Raadsconferentie Regio Alkmaar
Langedijk, 9 januari 2019

Voorstellen

- Adviseur governance van samenwerken, processen, projecten, workshops, dagvoorzitter
- Faculteitsdirecteur Utrecht
- Secretaris-directeur regio's Gelderland
- Wetenschappelijke medewerker
- Getrouwd, drie studerende kinderen

Alleen ga je sneller,
samen kom je verder

Programma

- Samenwerken in Nederland
- Motieven, vormen en succesfactoren
- De raad in positie
- 20.30 pauze
- 20.45 parallelle sessies andere regio's
- 21.45 balans, afsluiting

Vragen

- Hoeveel gemeenten hebben we?
- Hoeveel samenwerkingsverbanden?
- Hoeveel samenwerkingsverbanden per gemeente?
- Hoeveel geld in de samenwerking?
- Werken grote gemeenten meer of minder samen dan kleine gemeenten?

Maatschappelijke verandering

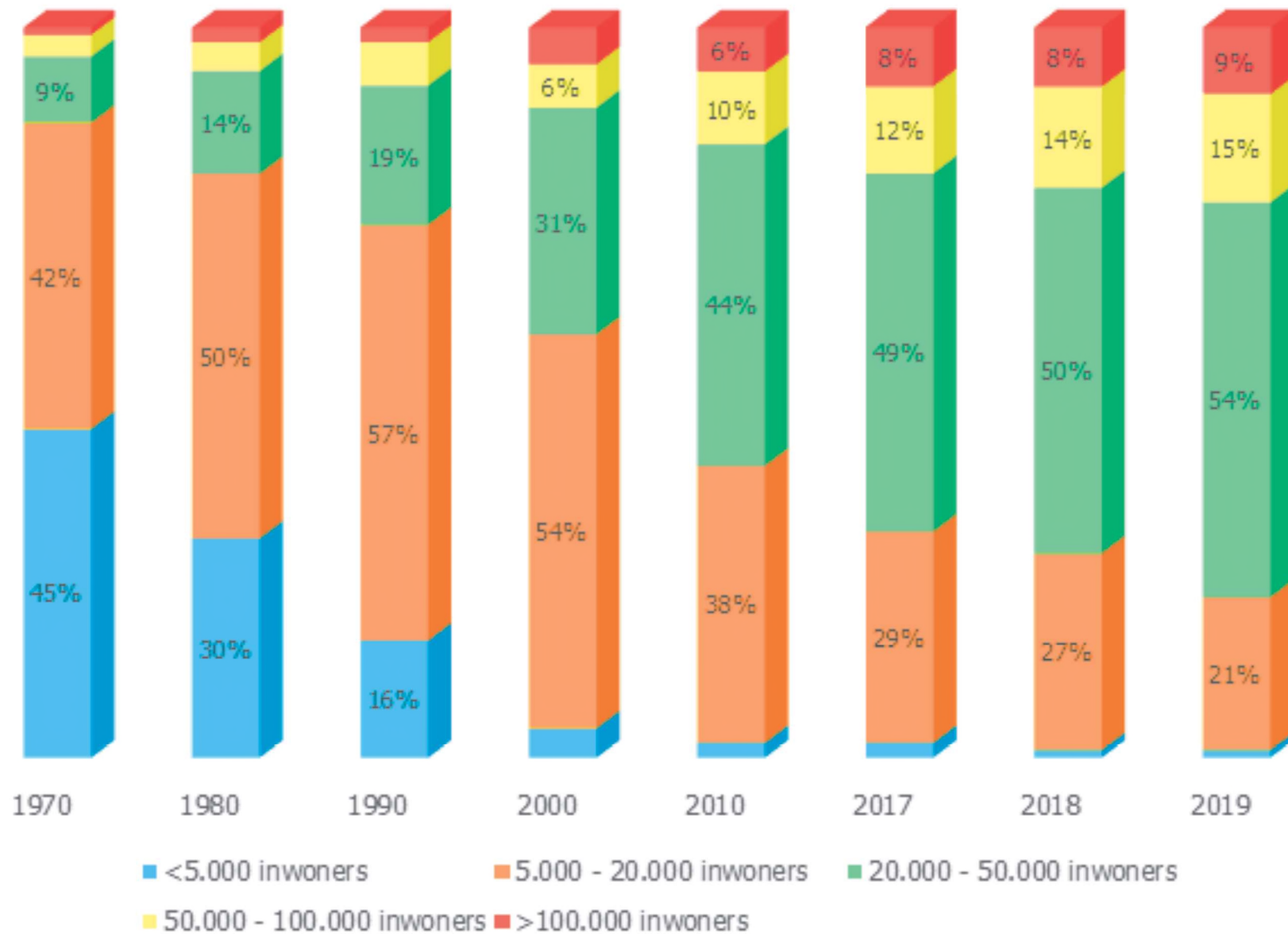
- 2019: 355 gemeenten; 1988: 714
- 2010 - 2015: 38% >ambtenaren (< 15% gemeenten)
- Tot 20 – 40 % van gemeentelijke budget
- 2017: Ruim 1100 samenwerkingsverbanden
- 2017: 27 Verbanden

Opschaling, Regionalisering; daily urban system

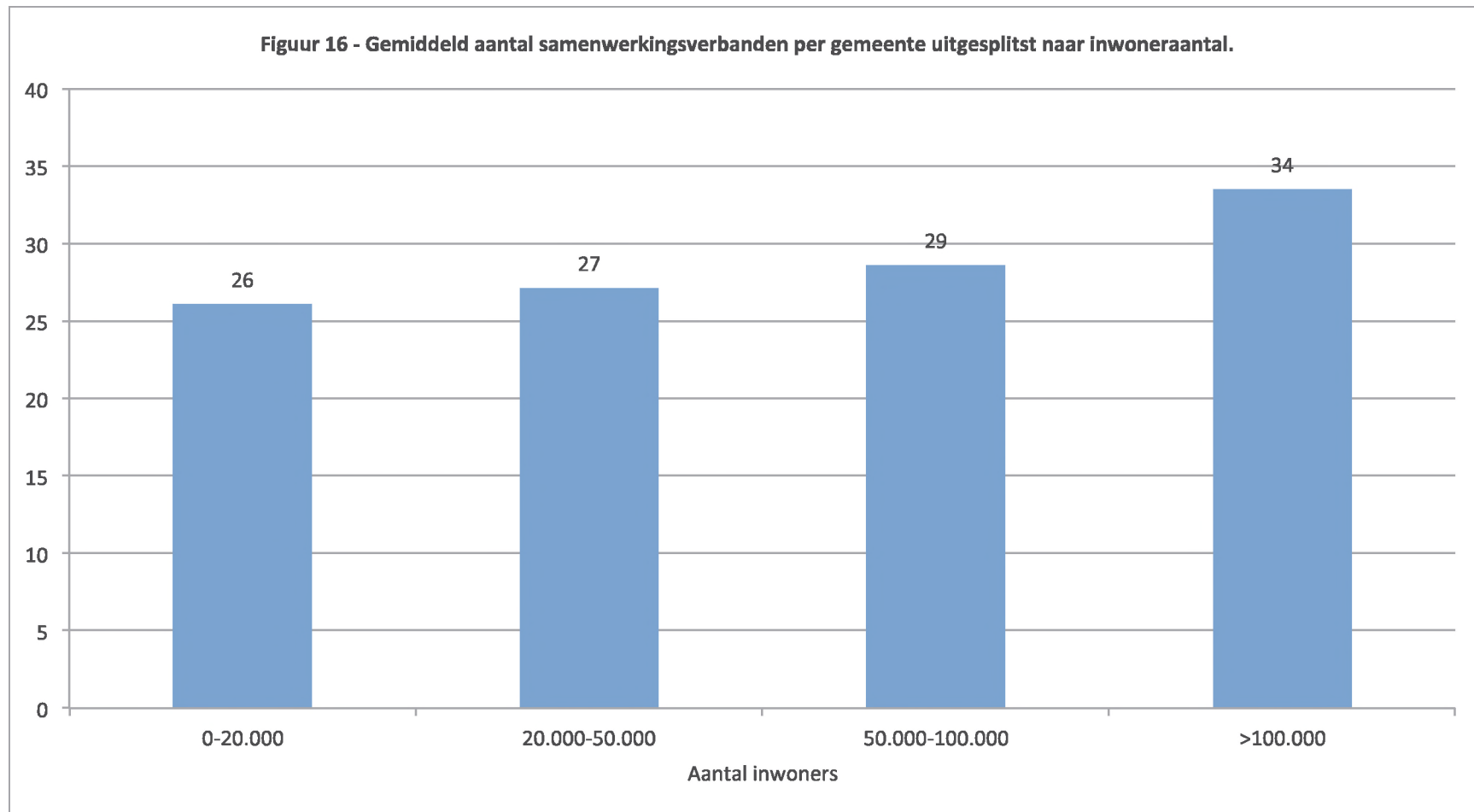
Meer taken, minder gemeenten, decentralisaties

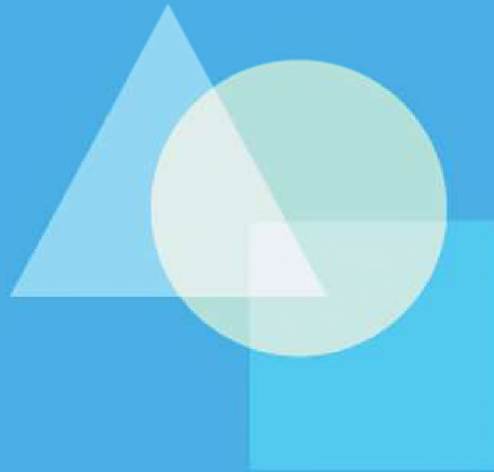
Netwerksamenleving, markt-overheid-inwoners

Percentage gemeenten naar aantal inwoners

Intensiteit van samenwerking

Maak Verschil

Krachtig inspelen op
regionaal-economische opgaven

Studiegroep Openbaar Bestuur

Hageman Advies

Maak Verschil BZK: de vraag en opgave centraal

- Niet: taken, bevoegdheden, verantwoordelijkheden
- Maar: vraagstukken, netwerken, processen.
- Niet: uniforme modellen voor heel Nederland
- Maar : oplossingen per geval, maatwerk
- Niet: denken vanuit organisaties,
- Maar: organiseren.
- Niet: macht,
- Maar: invloed.

Denktank VNG 2018

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Lokale democratie: actie op maat

ONTWIKKELAGENDA LOKALE DEMOCRATIE 2017 – 2022

Hageman Advies

“We moeten leren om steeds de vraag te stellen welke specifieke oplossing bij welk specifiek probleem past en wie dat het beste kan doen. In sommige gevallen staan niet gemeenten, maar maatschappelijke partijen aan de lat. In andere situaties werken overheden samen, bijvoorbeeld op regionaal niveau”

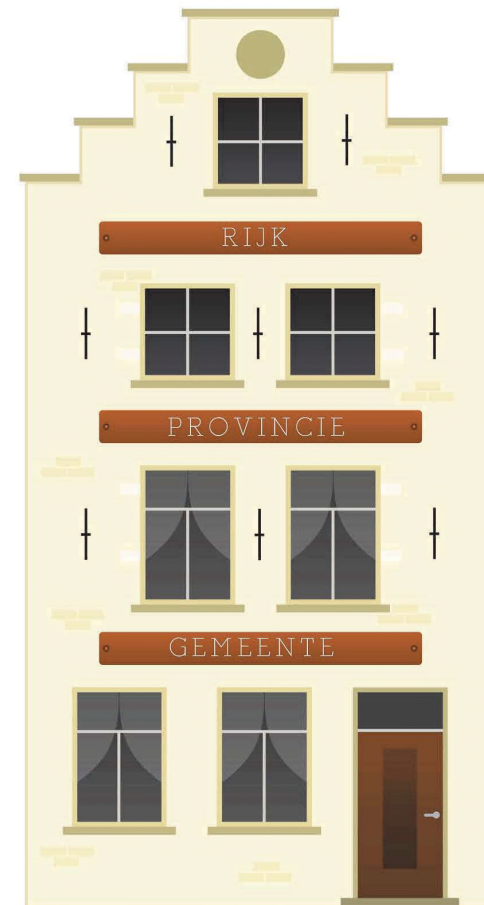
79 maal 'Regio'

De kern

WGR wijzigen

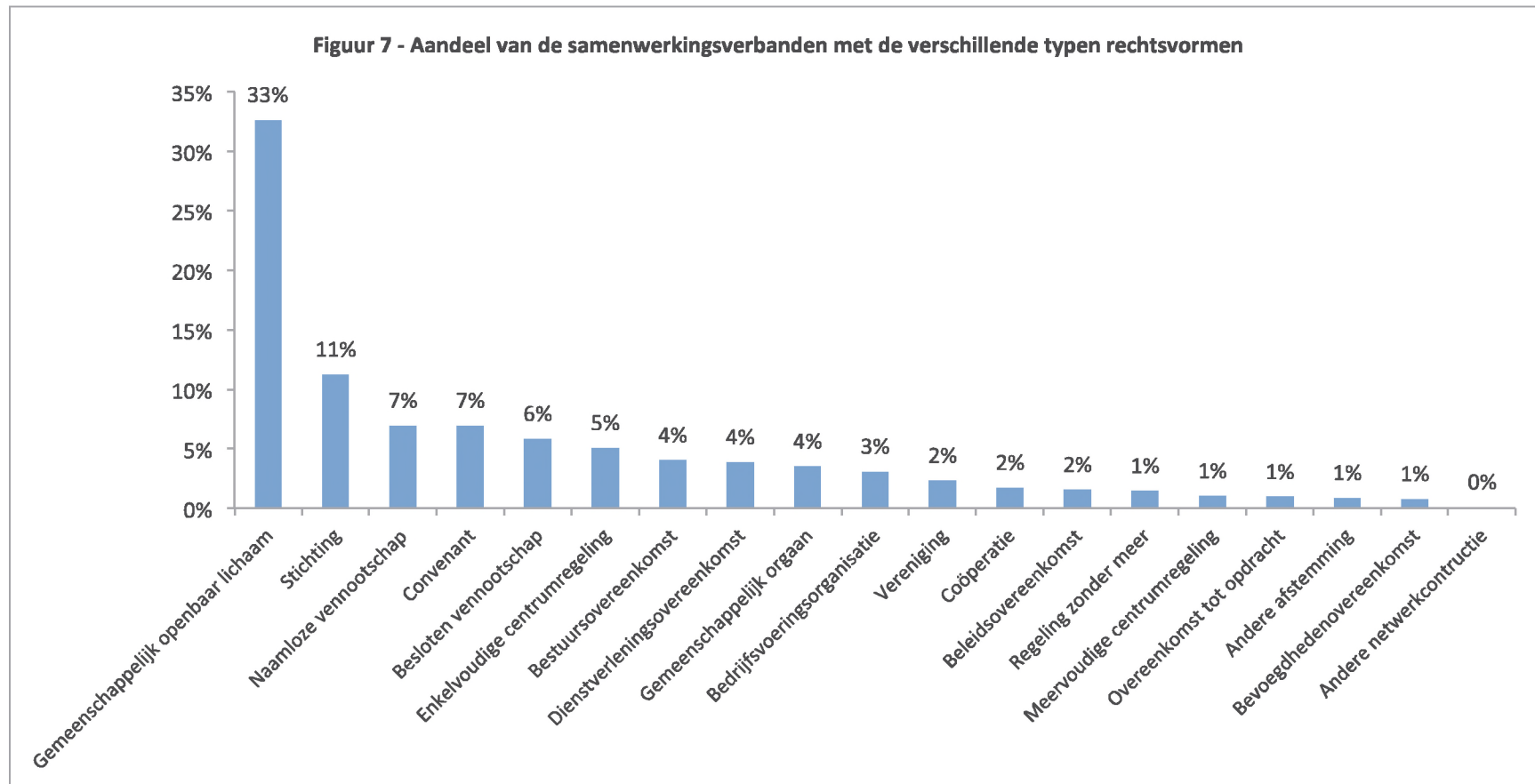
- Meer politieke verantwoordelijkheid
- Transparante besluitvorming 'in een GR'
- **Meer controle en grip raden**

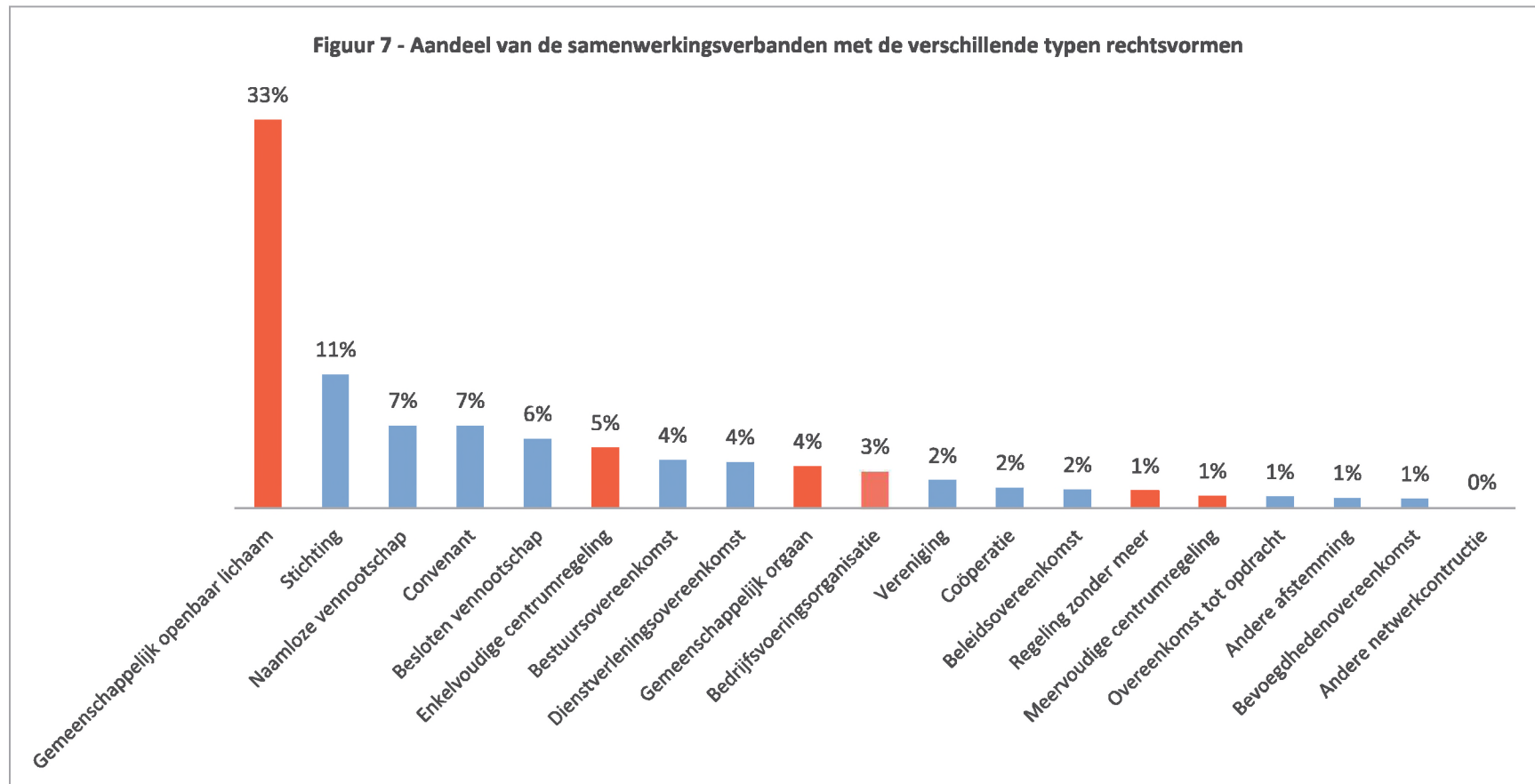
Kamerbrief juni 2018

- Realiseren van de maatschappelijke opgave en democratische legitimatie
- Wijzigen WGR
Inspraak en bestuurslidmaatschap raadsleden, burgers, organisaties; periodieke evaluatie; voorafgaande zienswijze, herroepen, enquête, rekenkamer

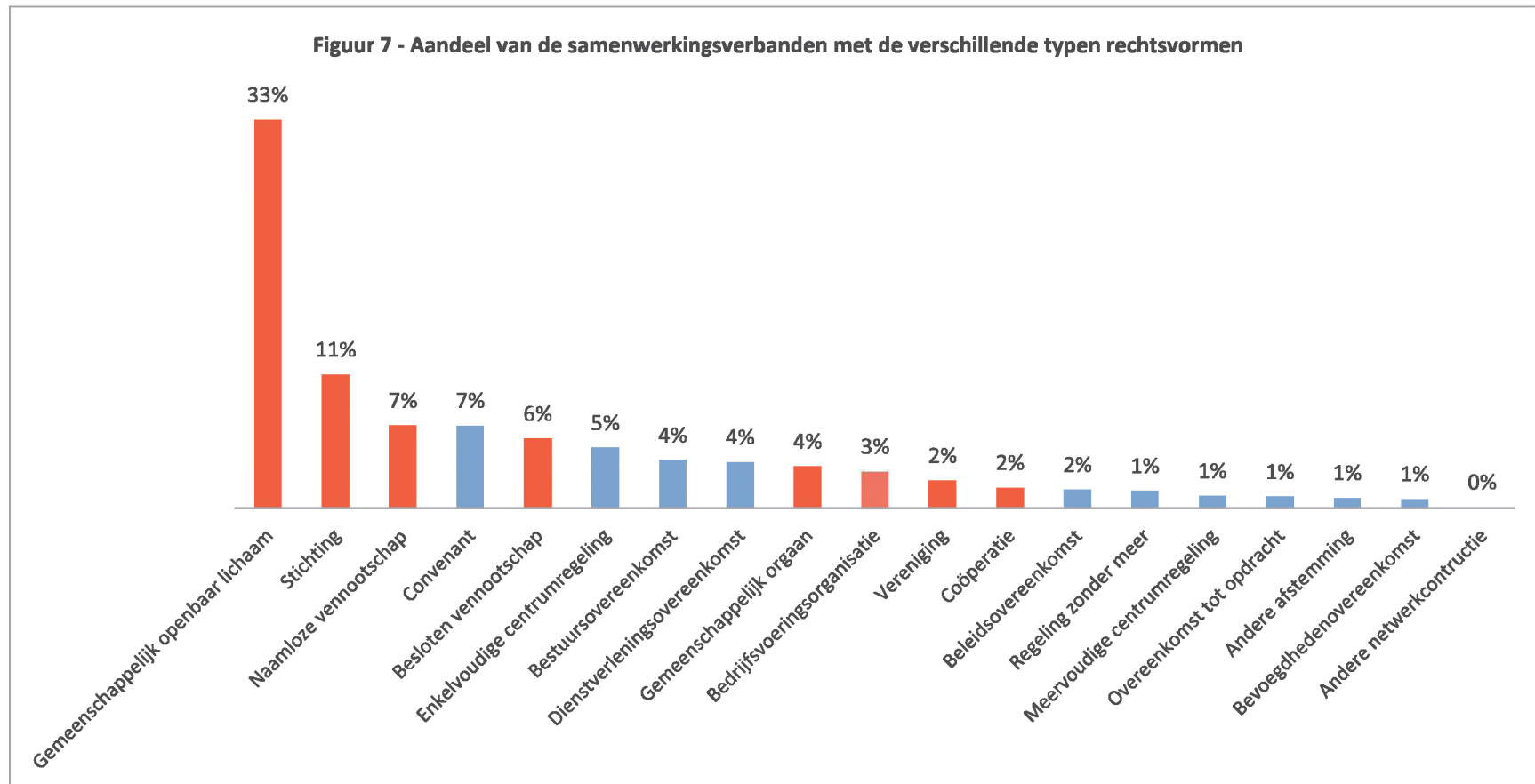
Samenwerkingsvormen

Samenwerkingsvormen WGR

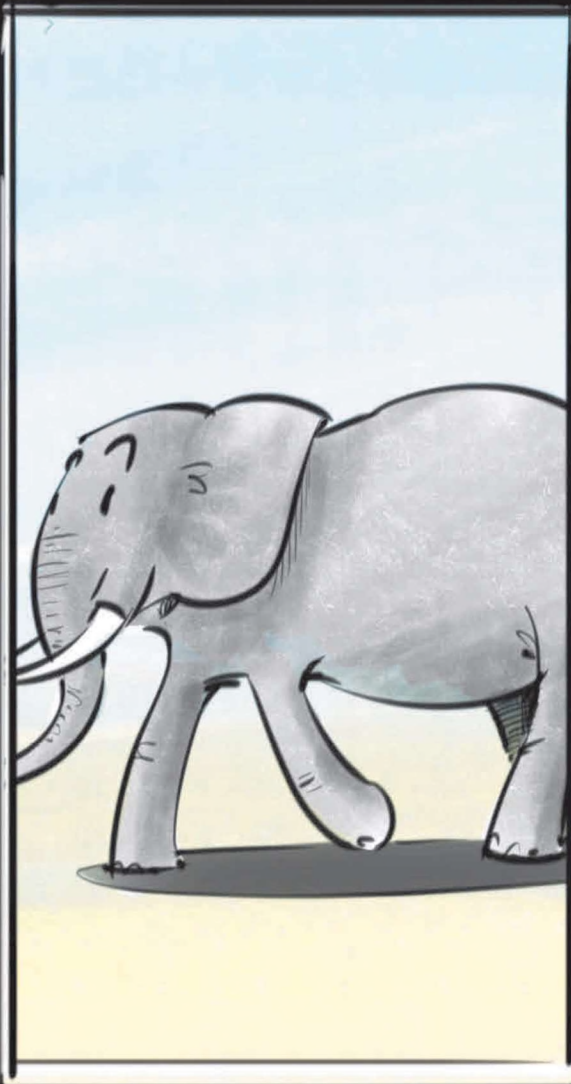

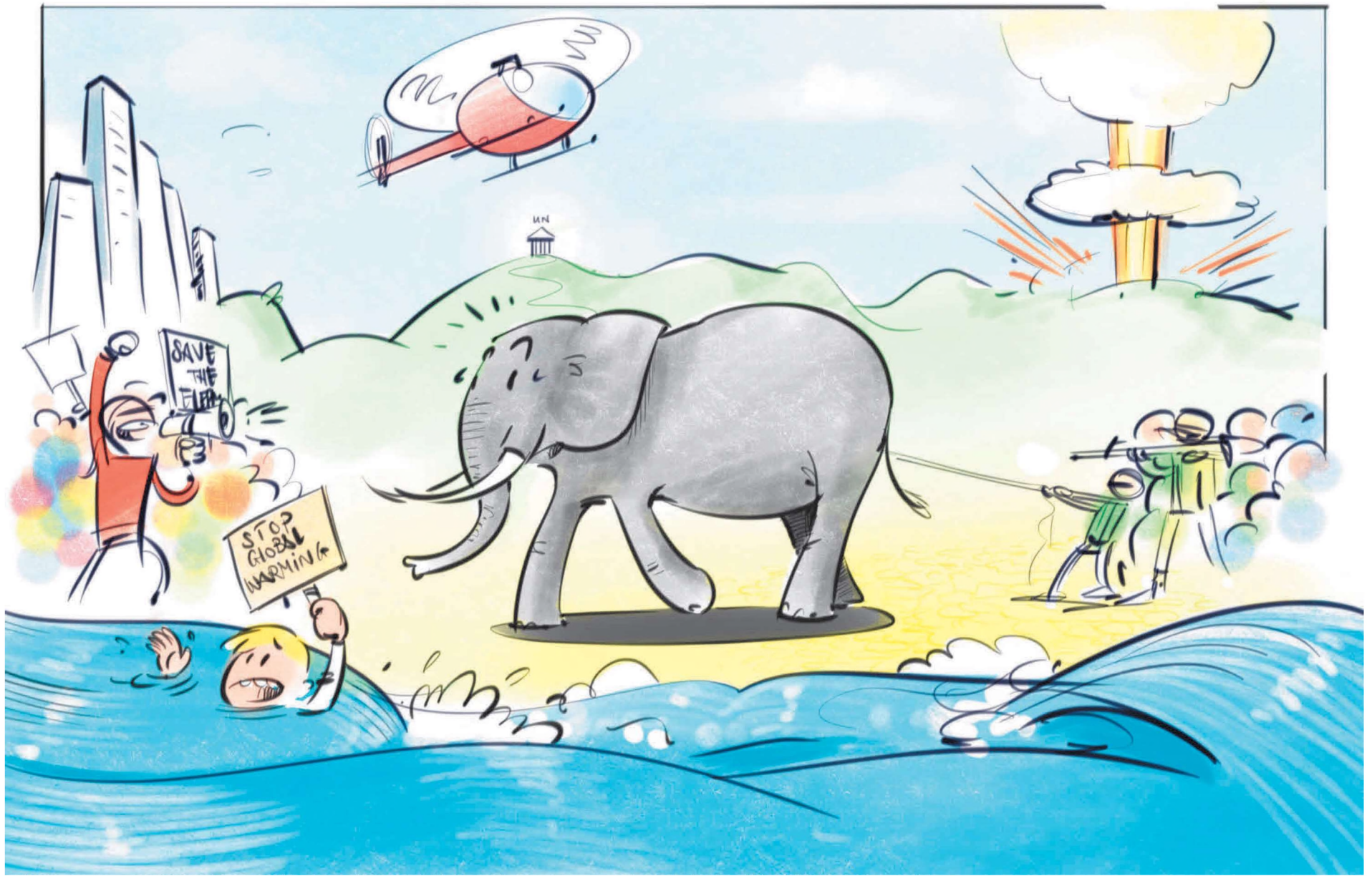
Verbonden Partijen

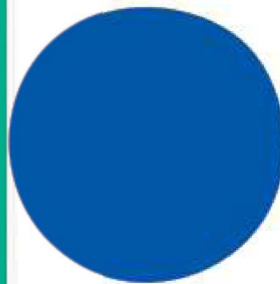
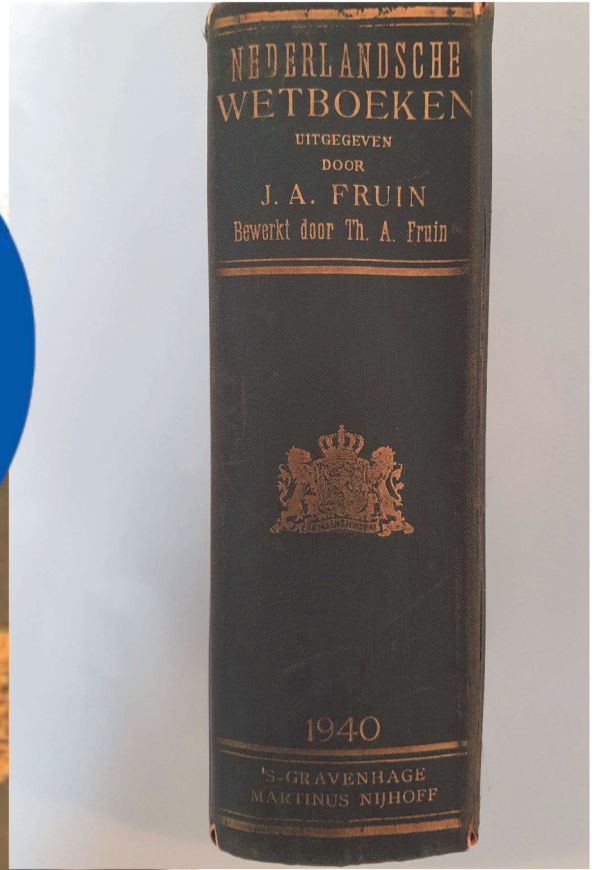

common eye

Hageman Advies

Grip op samenwerken

- A. Motieven
- B. Vormen
- C. Succes- en
faalfactoren

A. Motieven?

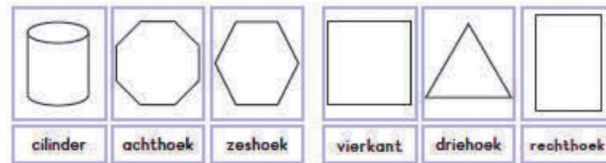
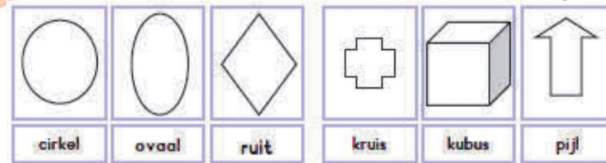
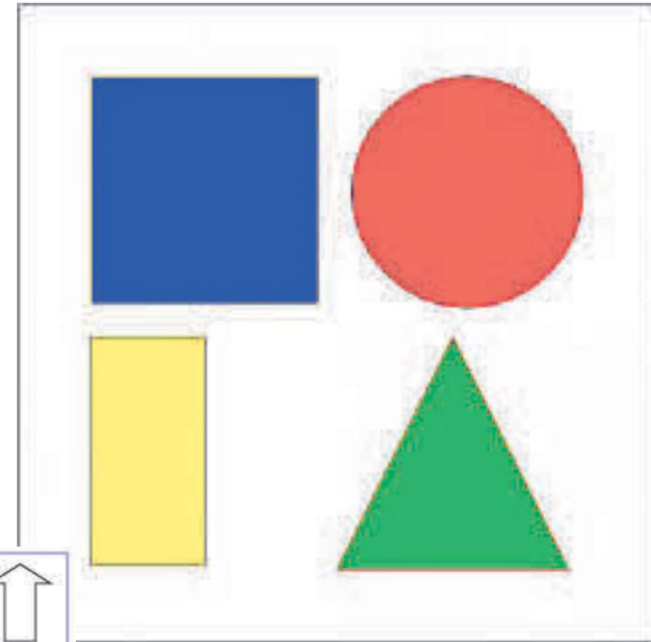
A. Motieven

- Tegengaan herindeling; versterken lokale autonomie en bestuurskracht
- Strategische belangenbehartiging, positionering regio; (triple en quadruple helix)
- Onderhandelingsmacht
- Bedrijfsmatig: betere dienstverlening, professionalisering, medewerkers- en klantentevredenheid, kwaliteit en efficiency, reductie kosten, kwetsbaarheid, hanteren risico's; schaalvoordelen
- Verbreden horizon, kennisdeling, uitwisseling; nieuwe verbindingen, integraliteit
- Tegengaan neveneffecten, onnodige concurrentie;
- Synergie en afstemming
- Meer, betere voorzieningen voor je inwoners
- Maatschappelijke opgave, vraagstukken oplossen

Regio Alkmaar

- Tegengaan herindeling; versterken lokale autonomie en bestuurskracht
- Strategische belangenbehartiging, positionering regio; (triple en quadruple helix)
- Onderhandelingsmacht
- Bedrijfsmatig: betere dienstverlening, professionalisering, medewerkers- en klantentevredenheid, kwaliteit en efficiency, reductie kosten, kwetsbaarheid, hanteren risico's; schaalvoordelen
- Verbreden horizon, kennisdeling, uitwisseling; **nieuwe verbindingen, integraliteit**
- Tegengaan neveneffecten, onnodige concurrentie;
- Synergie en afstemming
- **Meer, betere voorzieningen voor je inwoners**
- **Maatschappelijke opgave, vraagstukken oplossen**

B. Vormen, typen en soorten

B. Vormen, typen, soorten

- Naar rechtsvorm: **privaat- of publiekrechtelijk**
- Naar financiële en bestuurlijke betrokkenheid: **verbonden partijen**
- Naar thema: strategisch, tactisch, operationeel;
- Naar beleid: beleidsarm of -rijk; uitvoering of ontwikkeling
- Naar financiën: gesloten beurzen, gem. bijdrage, inkoop, subsidie
- Naar deelnemer: bestuurlijke tafels colleges, ambtelijk; raad; publiek en privaat (of gemengd), triple helix
- Naar keuzevrijheid: verplicht, vrijwillig
- Naar schaal: bovenlokaal, regionaal
- Naar complexiteit: licht, zwaar, enkel- en meervoudig
- Naar mate van gebondenheid: netwerk, modulair
- Naar intensiteit: kennisdeling, afstemming, netwerksamenwerking, opdracht of overdracht van taken

Regio Alkmaar

- Naar rechtsvorm: privaat- of publiekrechtelijk
- Naar financiële en bestuurlijke betrokkenheid: verbonden partijen
- Naar thema: **strategisch**, tactisch, operationeel;
- Naar beleid: beleidsarm of -rijk; uitvoering of **ontwikkeling**
- Naar financiën: **gesloten beurzen**, gem. bijdrage, inkoop, subsidie
- Naar deelnemer: **bestuurlijke tafels colleges**, ambtelijk; raad; publiek en privaat (of gemengd), triple helix
- Naar keuzevrijheid: verplicht, **vrijwillig**
- Naar schaal: bovenlokaal, **regionaal**
- Naar complexiteit: **licht**, zwaar, enkel- en meervoudig
- Naar mate van gebondenheid: **netwerk**, modulair
- Naar intensiteit: **kennisdeling, afstemming, netwerksamenwerking**, opdracht of overdracht van taken

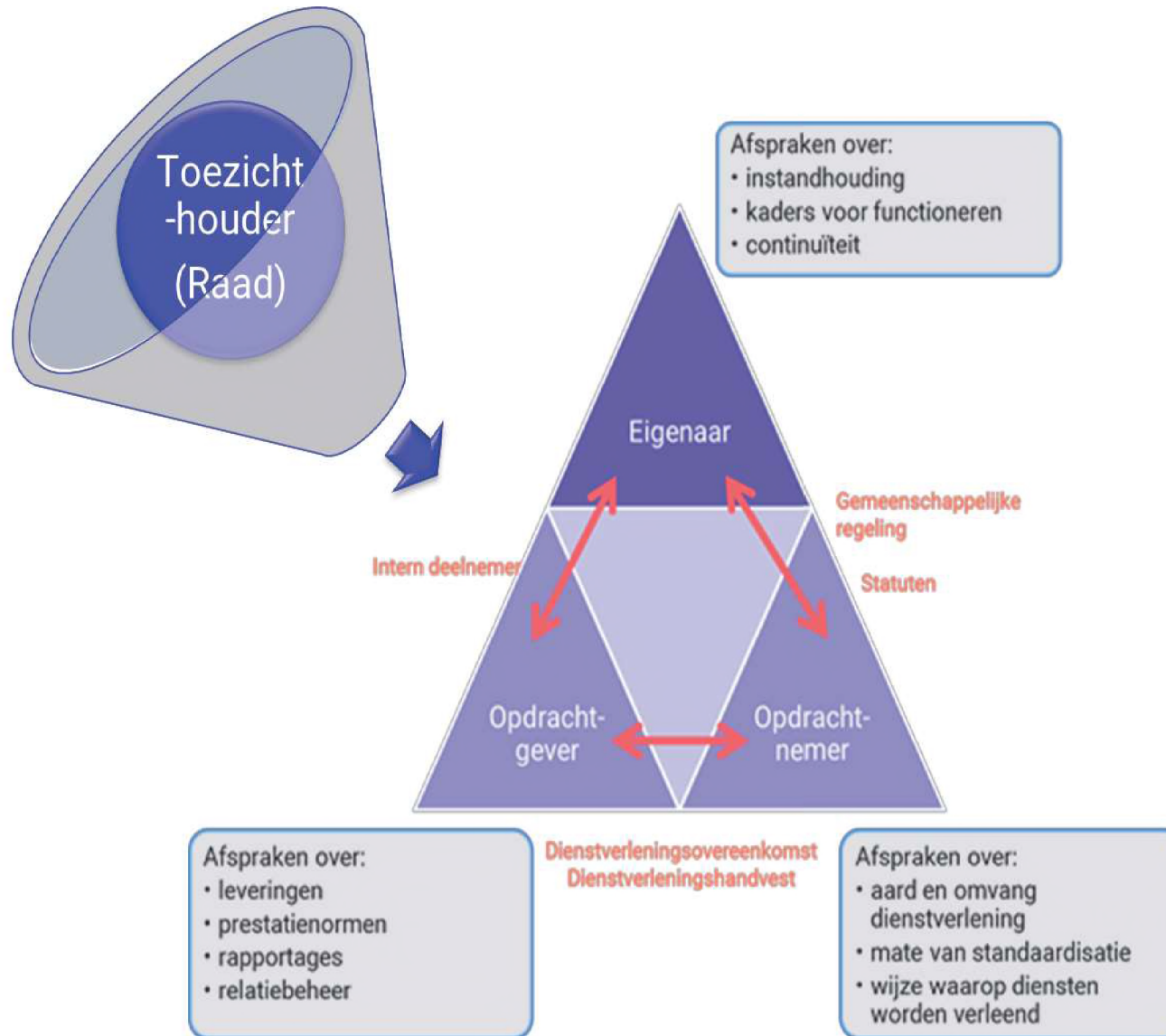
C. Succes in het samenwerken

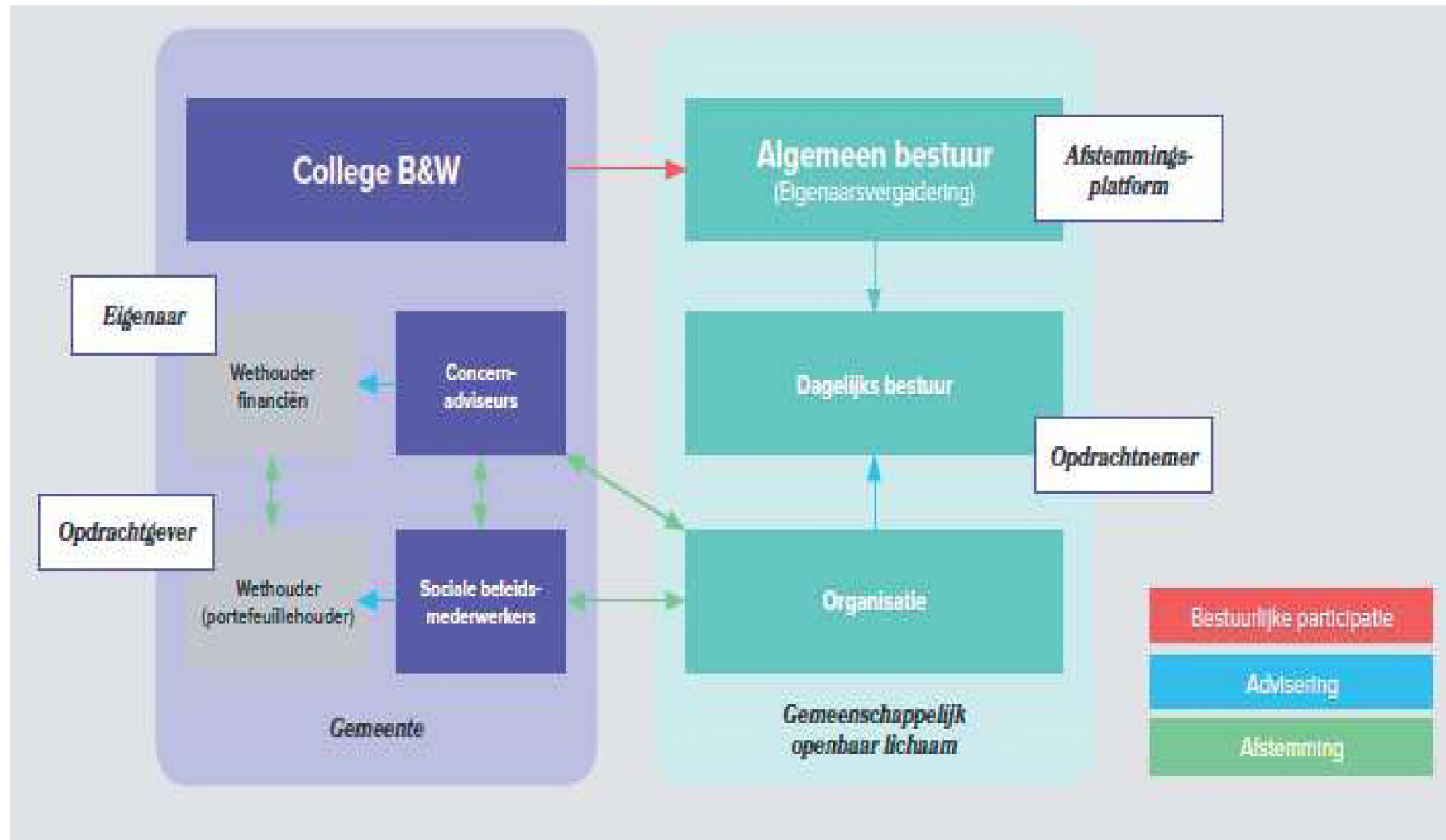
Vijf handvatten voor succes

- Helder **motief**, doel, waarom, opgave
- Er is een **noodzaak**: van elkaar afhankelijk/elkaar nodig, het geheel is meer..., het stijgt boven de eigen organisaties uit, dankzij ipv ondanks verschillen
- Het goede **proces**, '**leiderschap**', 21st century **skills** voor netwerken, eigenaarschap
- Goede **cultuur**: transparant, zakelijk, afspraak is afspraak, resultaatgericht, consensus, vertrouwen, gunfactor
- Een structuur, (rechts)vorm, **governance**, **rolverdeling** die de inhoud en de cultuur ondersteunen

Rollen bij governance

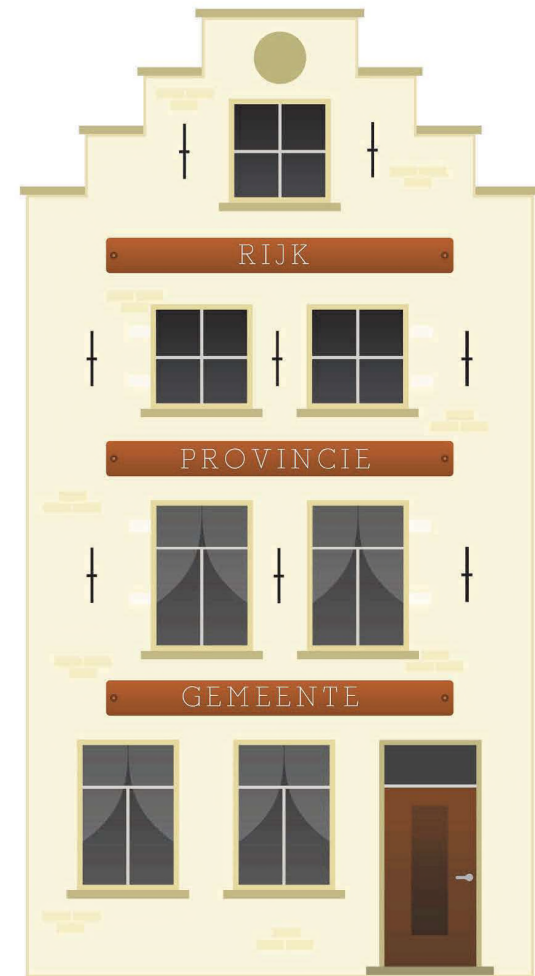

Bestuurlijk en ambtelijk samenspel, in- en extern

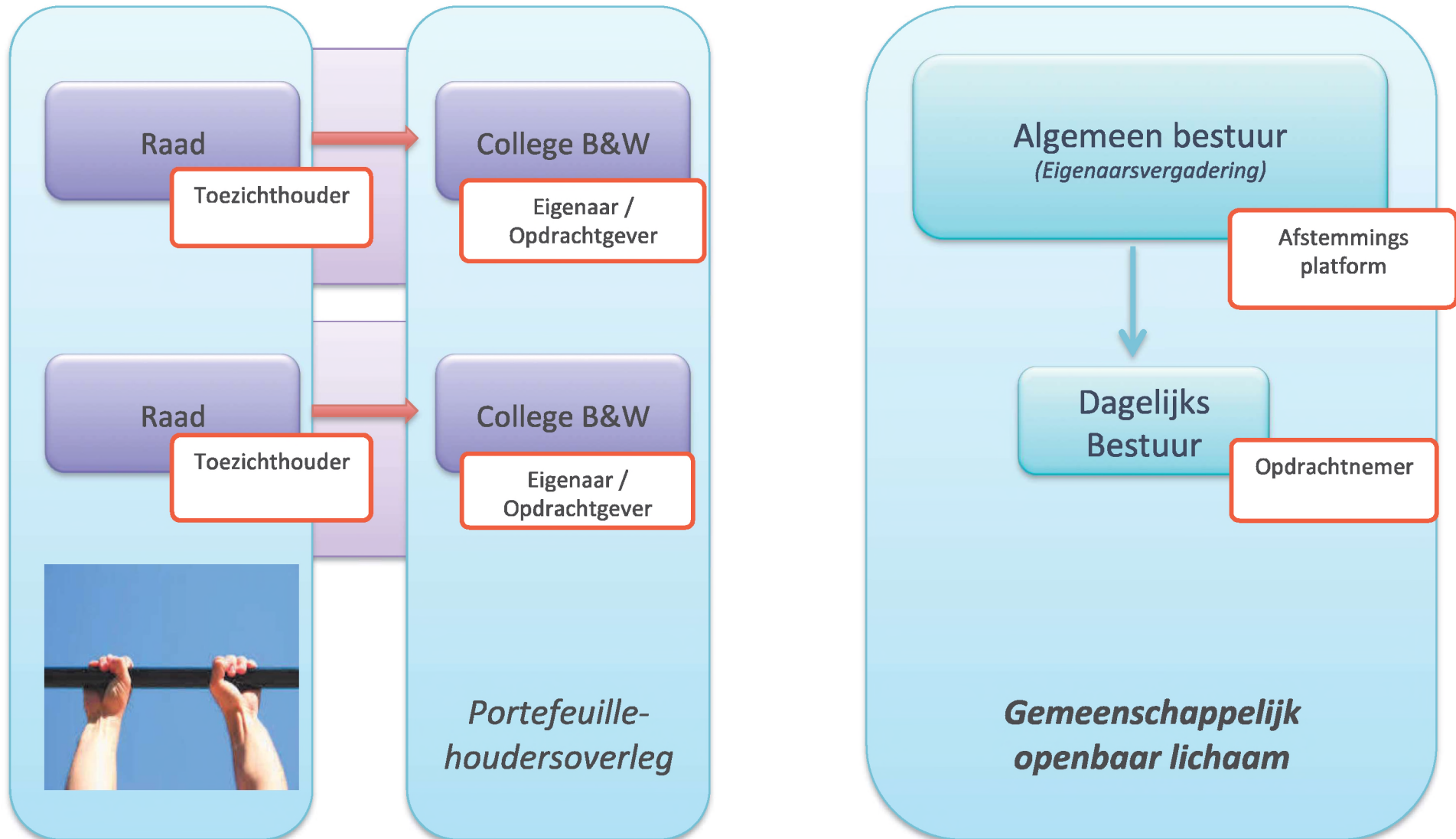

Lokaal besturen, regionaal samenwerken

Nieuwe kunstjes in het oude huis

De raad in positie: GRIP

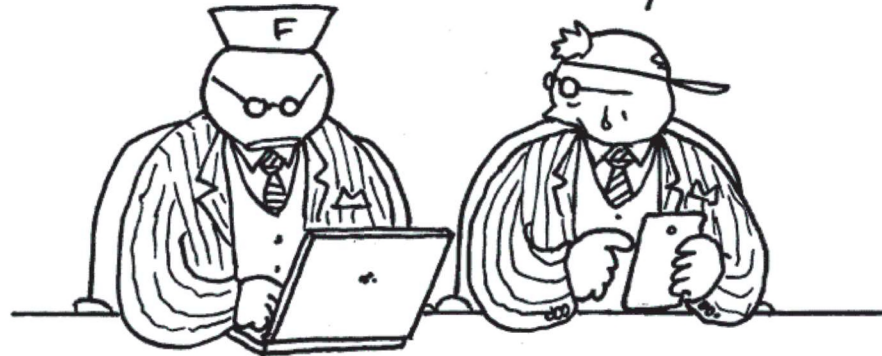

Toezicht

FOKKE & SUKKE
ZITTEN IN DE RAAD VAN TOEZICHT

SHIT!!!
ZE VRAGEN WAT
WE EIGENLIJK
DOEN...!

IK
KIJK WEL
EVEN OP
WIKIPEDIA.

RGvT

@fokkesukke

**WIJ ZIJN
DEBAAS**

“Je krijgt waar je genoeg mee neemt”

- Stap 1: Begin in eigen huis
 - Ontwikkel een eigen kader, maak keuzes, organiseer zelf aandacht, overleg en controle
- Stap 2: Maak contact met andere raden
 - Stem af, maak afspraken, formuleer wensen
 - ‘Democratisch’ omsingelen

Begin in eigen huis

- Een eigen gemeentelijk kader
 - Wanneer, met wie, hoe wordt Raad betrokken?
 - Nota verbonden pp 2.0
- Prioriteer, selecteer en ‘adopteer’
 - Welke samenwerking gaan we volgen?
 - Raadsrapporteurs
- Creëer aandacht pak positie
 - Bijpraatsessies, vaste commissies en momenten
 - Geef kaders en wensen mee

Raden zoeken elkaar op

- Regionale speerpunten en focus
- Afspraken over regionale informatie
- Synchroniseer agenda's
- Stem reacties en moties af
- Interactieve beleidsontwikkeling
- Eigen regionaal platform
 - Werkgroep, vast overleg met bestuurders, overleg met samenwerkingsverbanden

Contact

 dr. mr. Maarten Hageman

 Hageman.Advies@Gmail.com

 06 4077 0328

 [Maarten Hageman](#)

 [Maarten Hageman](#)

Hageman Advies
Strategie | Samenwerking | Governance